

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#**MİLLİ**
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

BİLECİK

YENİPAZAR İLÇE RAPORU

bebka.org.tr

RAPORUN KAPSAMI

Bu rapor, kalkınma göstergelerinin ilçe düzeyinde takibi amacıyla Bilecik ili Yenipazar ilçesine ilişkin doğal, sosyal ve ekonomik bileşenler yönünden değerlendirmeleri kapsamakta olup; ilçe, il ve bölge düzeyinde yürütülecek araştırma, analiz, strateji ve planlama çalışmalarına bütüncül bir kaynak oluşturması ve Ajans desteklerini yönlendirmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporu yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yararlanıcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Raporu bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak karar veren şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'na aittir. Raporu yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

YÖNETİCİ ÖZETİ

TR41 bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Kırsalda tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak, çıkan ürünlerin işlenmesi, marka-tescil faaliyetleri, ekoturizm, kentten kıra dönüş gibi birçok çalışma ile turizm tanıtımında bölge zenginlikleri doğrultusunda kültür, doğa, tarih, sağlık alanlarında faaliyetler bölgemizde aktif şekilde yürütülmektedir.

Kırsal kalkınma alanında öncelikli ihtiyaç alanlarının tespitine yönelik çalışmalar yapılması, yerel değerlerin yaşatılması amacıyla marka ve ticari değeri olabilecek ürünlerin kapasite geliştirici faaliyetlerle üretiminin desteklenmesi, kırsalda yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması ve verimliliğin artırılması, kırsal kalkınma ve turizm alanlarında ortak çalışma, iş birliği ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi, bölgenin kırsal değerleri ve turizm potansiyeli odağında markalaşmasının sağlanması, marka değerlerinin tanınırlığının artırılması ile bölgeye nitelikli ziyaretçi ve yatırımcı çekilmesi, turizmde ürün ve hizmet çeşitliliğinin sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde planlanması, yaygınlaştırılması ve tanıtılması, kırsalda üretilen tarımsal ve geleneksel ürünlerin katma değerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması amacıyla bölgede gerçekleştirilen çalışmalara katkı sağlaması için BEBKA tarafından, Bilecik Merkez İlçe ve bağlı 7 ilçenin müdürlükleri, kaymakamlıkları, üretici birlik/kooperatifleri, meslek odaları gibi birçok kurum/kuruluşla görüşmeler gerçekleştirilerek ve veri araştırması yapılarak ilçelerin mevcut durumunu, ihtiyaç ve potansiyel yatırım konuları ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. TARİH	1
3. İDARİ YAPI.....	1
4. DOĞAL YAPI.....	2
4.1. İklim	2
4.1.1. Bitki Örtüsü.....	2
4.1.2. Arazi Kullanımı	3
5. SOSYAL YAPI.....	3
5.1. Nüfus ve Demografik Yapı.....	3
5.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	4
5.3. Eğitim	5
5.4. Sağlık.....	6
6. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI.....	6
7. ALTYAPI.....	7
7.1. Elektrik	7
7.2. Doğalgaz	7
8. EKONOMİK YAPI.....	7
8.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı	7
8.2. Tarım ve Hayvancılık.....	9
8.3. Sanayi.....	12
9. GZFT (Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit) Analizi	12
10. SONUÇ	14
KAYNAKÇA	15

TABLolar

Tablo 1. Yenipazar İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları	3
Tablo 2. Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2017)	4
Tablo 3. Yenipazar İlçesi Eğitim Verileri (2016-2020).....	5
Tablo 4. Yenipazar İlçesi Tarım Alanları Dağılımı (2020)	9
Tablo 5. Yenipazar İlçesi 2016-2020 Yılları Arasında En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (Ton).....	9
Tablo 6. Yenipazar İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2020)	10
Tablo 7. Yenipazar İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı (2020)	10
Tablo 8. Yenipazar İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı (2020).....	10
Tablo 9. Yenipazar İlçesi Hayvancılık Verileri (2020)	11
Tablo 10. Yenipazar İlçesi Tarımsal Veriler (2019).....	11
Tablo 11. Yenipazar İlçesi Kalkınma Kooperatifleri (2019).....	11
Tablo 12. Yenipazar İlçesi Arıcılık Verileri (2020).....	11
Tablo 13. Yenipazar İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı	12

ŞEKİLLER

Şekil 1. Yenipazar İlçesinin İl İçindeki Konumu	2
Şekil 2. İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri	2
Şekil 3. Corine 2018 Bilecik İli Yenipazar İlçesi Alan Kullanımı Verileri.....	3
Şekil 4. Yenipazar İlçesi Nüfus Piramidi (2020).....	4
Şekil 5. SEGE 2017 İlçe Kademelenmeleri	5
Şekil 6. Yenipazar İlçesi Elektrik Kullanımı (2014-2018)	7
Şekil 7. Yenipazar İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019)	8
Şekil 8. Yenipazar İlçesi 4A Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019).....	8
Şekil 9. Yenipazar İlçesi 4B Sigortalı Çalışanların Sektörel Dağılımı (2019).....	9

KISALTMALAR

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

SEGE : Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması

Yer-Sis: Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması

ÇKS : Çiftçi Kayıt Sistemi

İLÇENİN KÜNYESİ

İlçe Adı	Yenipazar İlçesi
İl Merkezine Uzaklık	74 km
Yüzölçümü	273 km ²
Bitki Örtüsü	Alçak bölgeler step, yüksek bölgeler meşe ve çam
Nüfus Sayısı (2020)	2.826
Çalışma Çağındaki Nüfus Oranı (2023)	%55,25
Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	4. kademe
İlçede Üretimde Bulunan Sektörler	Mermer, Kümes Hayvan Ürünleri Üretimi
İlçede Öne Çıkan Sektör	Tarım
İlçede Öne Çıkan Tarım Ürünü	Buğday
Organize Sanayi Bölgesi	Yok
Küçük Sanayi Sitesi	Yok
İlçede Öne Çıkan Turizm Türü	Doğa Turizmi
Somut Kültürel Miras	Harmankaya Kanyonu, Suuçtu Şelalesi, İnkaya Mağarası
Somut Olmayan Kültürel Miras	Aşure
Çiftçi Kayıt Sistemine Kayıtlı Çiftçi Sayısı (2020)	830
Doğalgaz Altyapısı	Var
Jeotermal Kaynak	Yok
Maden Rezervleri	Mermer

1. GİRİŞ

BEBKA tarafından TR41 bölgesinde kırsal kalkınma çalışmaları kapsamında 2010 yılından bugüne çeşitli araştırma çalışmaları ve destek programları ile bölgesel kalkınmaya öncülük edilmektedir. TR41 bölgesi illerinin mevcut durumunu ortaya koymak adına çeşitli araştırma, analiz ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda Bilecik ilinde kırsalda paydaşlarımız olan mahalli idareler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, kooperatifler, dernekler ve ilçenin kalkınmasında önde gelen taraflar ziyaret edilmiş ve yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Kırsal kalkınma çalışmalarına atlık oluşturması amaçlanan bu çalışma kapsamında; Bilecik ilçelerinin tarihi, idari, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı ele alınmış ve güncel bilgiler ışığında mevcut durumları ortaya konulmuştur.

2. TARİH

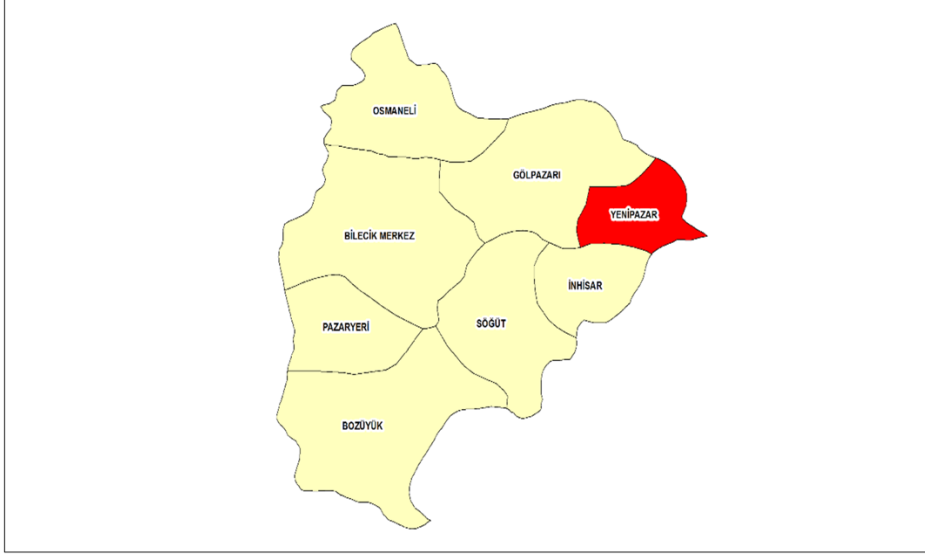
Eski adı Kırka olan ilçe toprakları sırasıyla Hititler, Frigler, Lidyalılar, Perslerden sonra MÖ. 336 yılında Büyük İskender'in eline geçmiştir. Helenistik dönemde Bitinya Krallığı'na ve sonra da Roma İmparatorluğuna bağlanmıştır. 1419'da nihai olarak Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir. Osmanlı döneminde önce Sultanönü (Eskişehir) sancağına, sonra Bolu sancağının Göynük kazasına bağlı bir köy olmuştur. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra Bilecik'in Söğüt ilçesine bağlanan yöre, 1926 yılında ilçe yapılan Gölpazarı'na bucak olarak bağlanmış, 1988 yılında ilçe olmuştur.

3. İDARİ YAPI

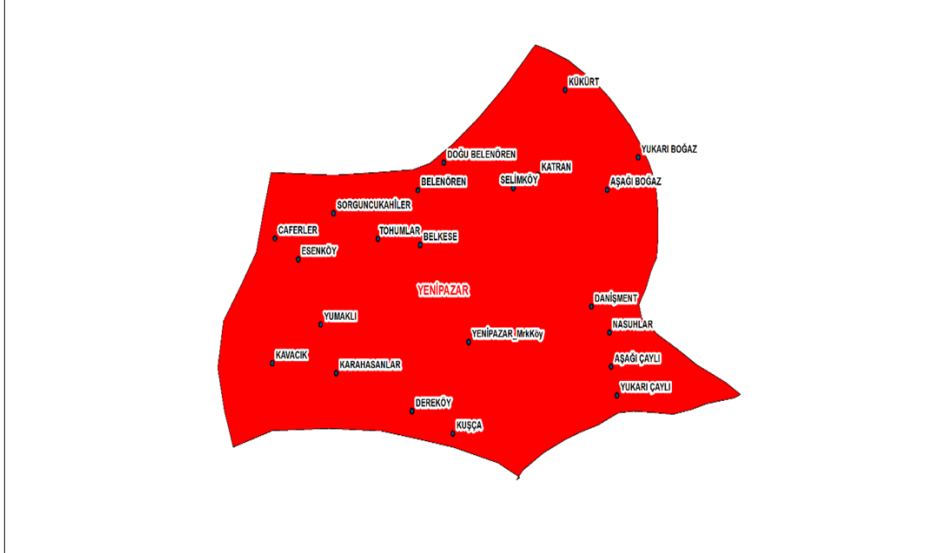
Yenipazar'da 23 köy ve 4 mahalle mevcuttur. İlçenin batısında Gölpazarı ilçesi, güneybatısında İnhisar ilçesi bulunmaktadır.

- **İl Merkezine Uzaklık** : 74 km
- **Yüzölçümü** : 273 km²

Şekil 1. Yenipazar İlçesinin İl İçindeki Konumu

Şekil 2. İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri

4. DOĞAL YAPI

4.1. İklim

İlçenin yüz ölçümü 273 kilometrekare olup, rakımı 650 metredir. Bilecik'in kuzeydoğusunda yer almaktadır. İlçe; kuzeyde Göynük, doğuda Sarıcakaya, batıda Gölpazarı, kuzeybatıda Sakarya iline bağlı Taraklı, güneyde İnhisar ve Eskişehir'in Mihalgazi ilçeleriyle çevrilidir. Bilecik Marmara Bölgesinde olmasına rağmen, Yenipazar ilçesi Karadeniz bölgesindedir. İlçede daha çok karasal iklim özellikleri görülmektedir. Yağışlar genellikle kışın ve ilkbaharda görülmektedir.

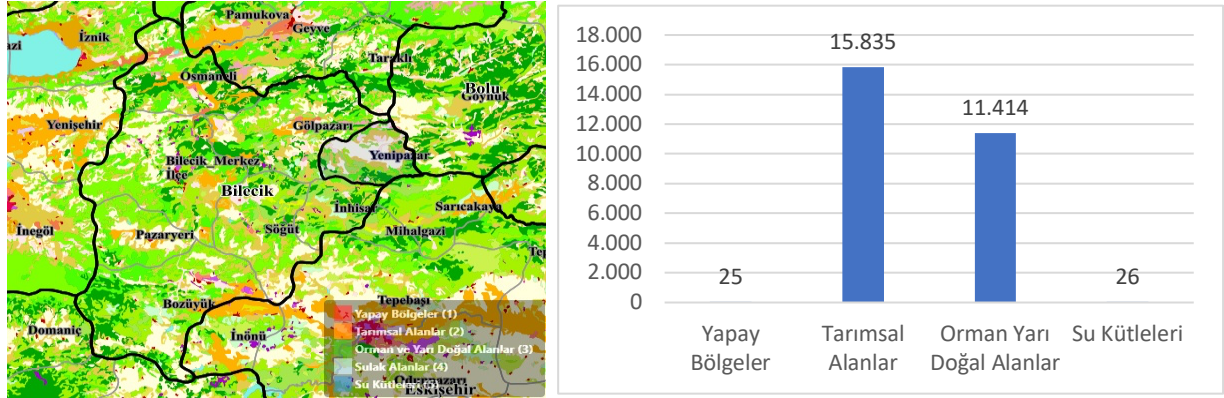
4.1.1. Bitki Örtüsü

Yenipazar ilçe merkezinin çevresi dağlarla çevrili olup, düzlüklerde step bitki örtüsü, dağlarda ise çam, meşe, ardıç, ıhlamur ormanları bulunmaktadır.

4.1.2. Arazi Kullanımı

Şekil 3. Corine 2018 Bilecik İli Yenipazar İlçesi Alan Kullanımı Verileri

Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2020)

İlçenin alan kullanım verileri incelendiğinde büyük bir bölümünün tarımsal alan ile orman ve yarı doğal alanlardan oluştuğu görülmektedir.

5. SOSYAL YAPI

5.1. Nüfus ve Demografik Yapı

Yenipazar'da 2020 yılı sonu itibarıyla 2.856 kişi yaşamaktadır. Nüfusun %51,1'ini kadın nüfus, %48,9'unu erkek nüfus oluşturmaktadır.

Tablo 1. Yenipazar İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları

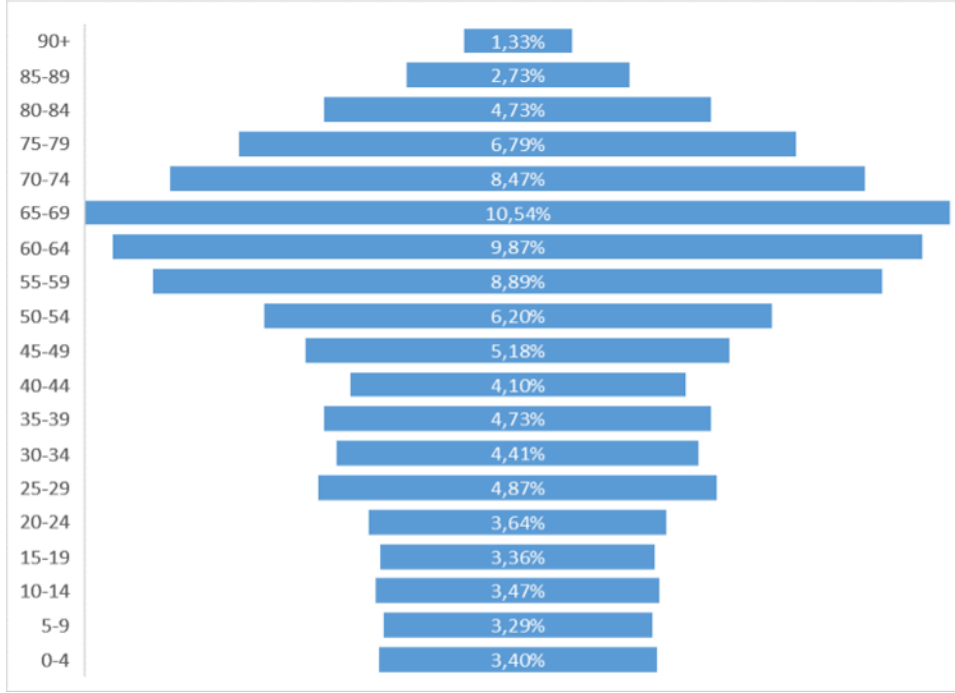
Yıl/Cinsiyet	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Erkek	1.444	1.470	1.438	1.447	1.403	1.398
Kadın	1.577	1.608	1.538	1.518	1.474	1.458
Toplam	3.021	3.078	2.976	2.965	2.877	2.856

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Yenipazar ilçesinde kadın nüfusu ile erkek nüfusu hemen hemen eşit olup kadın nüfusu biraz daha fazladır.

Yenipazar ilçesi nüfus piramidi incelendiğinde, ilçede %10,59 oranı ile 65-69 yaş arası nüfusun ilk sırada, %9,87 oranı ile 60-64 yaş arası nüfusun ikinci sırada ve %8,89 oranı ile 55-59 yaş arası nüfusun üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. İlçede doğum oranı düşüktür. 2020 yılında, 0-14 yaş ile 65 yaş ve üzeri nüfusun 15-64 yaş arasındaki nüfusa oranı olan toplam yaş bağımlılık oranı %65,79 olup bu oran Türkiye oranına göre çok yüksektir.

Şekil 4. Yenipazar İlçesi Nüfus Piramidi (2020)

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

5.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)

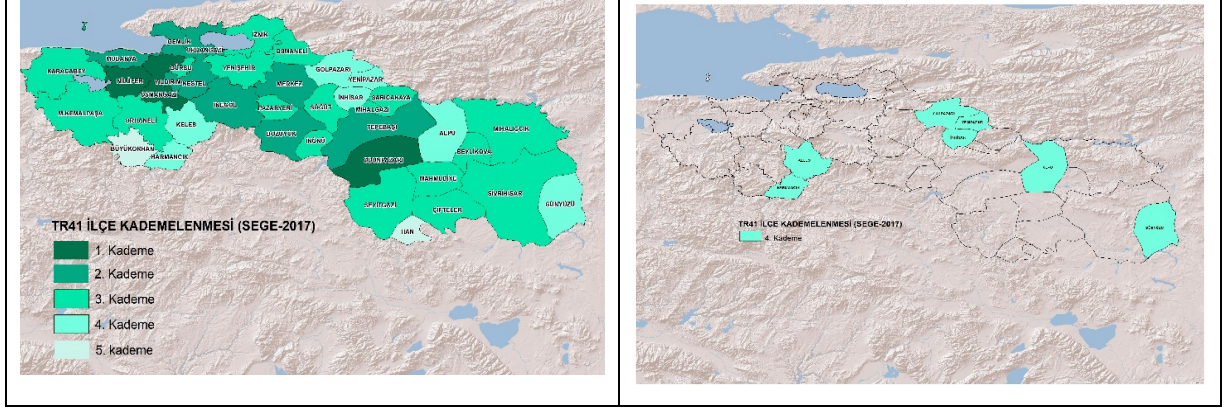
Yenipazar İlçesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında sosyo-ekonomik gelişmişlik bakımından Türkiye'deki ilçeler içerisinde 636., Bilecik'teki 8 ilçe içinde ise 8. sıradadır. İlçe - 0,448 puan ile sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından 4. kademede yer almıştır.

Tablo 2. Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2017)

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl İçindeki Sıralama	Skor	Kademe
Yenipazar	636	8	-0,448	4

Kaynak: (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2021)

Şekil 5. SEGE 2017 İlçe Kademelenmeleri

5.3. Eğitim

Tablo 3. Yenipazar İlçesi Eğitim Verileri (2016-2020)

Okul Türü		OKUL ÖNCESİ	İLKOKUL	ORTAOKUL	LİSE GENEL	LİSE MESLEK
Veri Türü	Yıl					
Okul Sayısı	2016/2017	0	1	1	-	1
	2019/2020	0	1	2	-	1
Öğrenci Sayısı	2016/2017	22	90	111	-	43
	2019/2020	14	86	88	-	49
Şube Sayısı	2016/2017	1	4	8	-	10
	2019/2020	0	5	6	-	4
Öğretmen Sayısı	2016/2017	2	4	13	-	8
	2019/2020	1	4	4	-	7
Derslik Sayısı	2016/2017	1	9	8	-	4
	2019/2020	1	6	8	-	4

Kaynak: (Bilecik İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2021)

- İlköğretimde derslik başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 14
- Ortaöğretimde derslik başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 12
- İlköğretimde öğretmen başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 22
- Ortaöğretimde öğretmen başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 7
- Okuryazarlık Oranı (2019) : %95,05

İlçede, 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı süresinde 237 öğrenci, 16 öğretmen ve 19 derslik bulunmaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'deki ilçeler arasındaki hizmet ağlarını inceleyen ve analiz eden Yer-Sis çalışması neticesinde ortaöğretim eğitimi için Yenipazar'dan ortaöğretim için en çok seyahat edilen ilçenin Bilecik Merkez olduğu tespit edilmiştir (Yer-Sis, 2021).

5.4. Sağlık

- Hekim sayısı (2020) : 5
- Diş Hekimi Sayısı (2020) : 1
- Diğer Sağlık Personeli Sayısı (Eczacı, Hemşire, Ebe) : 24
- Hastane sayısı (2020) : 1
- Hastane yatak sayısı (2020) : 5
- Nitelikli yatak sayısı (2020) : 0
- Bin kişiye düşen yatak sayısı (2020) : 1,7
- Yoğun bakım yatak sayısı (2020) : 0
- Bin kişiye düşen yoğun bakım yatak sayısı (2020) : 0

Yer-Sis çalışmasında yer verilen ağ analizine göre Yenipazar'dan sağlık hizmeti için seyahat edenlerin ağırlıklı olarak Eskişehir ve İstanbul illerini tercih ettikleri görülmektedir (Yer-Sis, 2021).

6. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI

İlçede Öne Çıkan Turizm Türü: Doğa

Destinasyonlar/Kültür ve Turizm Varlıkları: Suuçtu Şelalesi, İnkaya Mağarası, Harmankaya Kanyonu

Somut Olmayan Kültürel Miras: Aşure

İlçe Bazında Toplam Konaklama Tesisleri Sayısı (2019): 2

Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Doluluk Oranı (2019): %29,2

İlçe Bazında Konaklama Verileri (Ortalama Kalış Süresi, 2019): 1,11

İlçede doğa turizmi potansiyeli bakımından önemli merkezler ve doğal güzellikler bulunmaktadır. Turistik potansiyel taşıyan başlıca gezi yerleri Suuçtu Şelalesi, İnkaya Mağarası ve Harmankaya Kanyonudur. İnkaya Mağarası, ilçenin Karahasanlar köyüne 15 dakika mesafede bulunur. Eski zamanlarda iskân edildiği düşünülen mağarada; taban kalın bir fosil toprak ile kaplıdır. Duvarlarda da küçük oyuntular ve kazıntılar bulunmaktadır.

Harmankaya Kanyonu, İnhisar ilçesi ile Yenipazar arasında 2.896 metre boyunca uzanır. Kanyonun Yenipazar giriş yüksekliği 538 m olup Gedikkaya diye adlandırılırken, Harmanköy'e ulaşan çıkış yüksekliği 385 m'dir ve Harmankaya olarak anılır. Önemli bir kanyon geçiş rotasıdır ve ilgililerin oldukça rağbet gösterdiği bir bölgedir. Kanyon girişinde yer alan Tabiat Parkı yöre ve bölge halkı tarafından mesire amaçlı kullanılmaktadır.

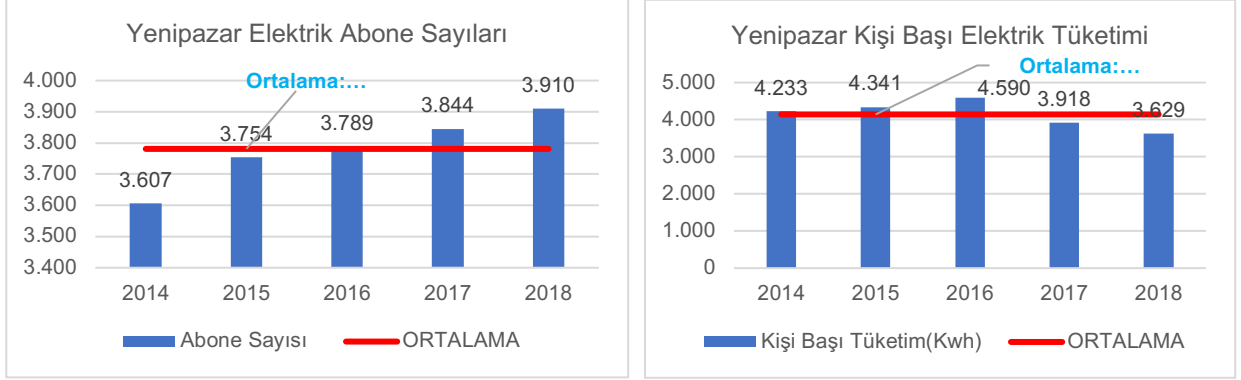
Yenipazar ilçe merkezinden güney istikametinde bulunan Aşağıçaylı-Yukarıçaylı köylerine doğru gidildiğinde, Yukarıçaylı Köyü'nü geçtikten 2 km sonra sol tarafta Suuçtu Şelalesi bulunmaktadır. 875 m rakımda bulunan şelale, yaklaşık 30 m yükseklikten düşen suyuyla oldukça etkileyici bir manzara oluşturmaktadır.

7. ALTYAPI

7.1. Elektrik

Yenipazar ilçesine ait 2014-2018 yılları arası elektrik kullanımları aşağıda yer almaktadır:

Şekil 6. Yenipazar İlçesi Elektrik Kullanımı (2014-2018)

Kaynak: (Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., 2020)

7.2. Doğalgaz

Yenipazar ilçesinde doğalgaz alt yapısı bulunmaktadır.

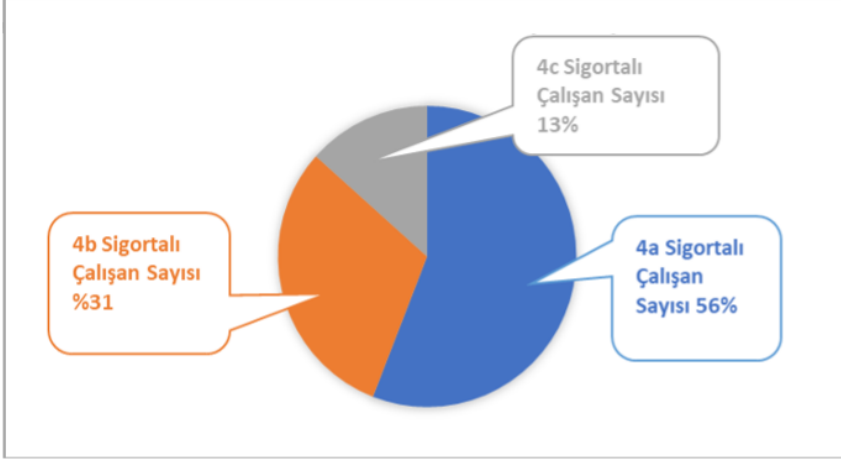
8. EKONOMİK YAPI

8.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı

Yenipazar ilçesine ait işgücü verileri incelendiğinde %56 oranında 4a sigortalı çalışan sayısının ilçede yoğun olduğu görülmektedir. %31 oranı ile 4b sigortalı çalışanlar ikinci sırada yer alırken, ilçede 4c sigortalı çalışan sayısı oranı ise %13'dür.

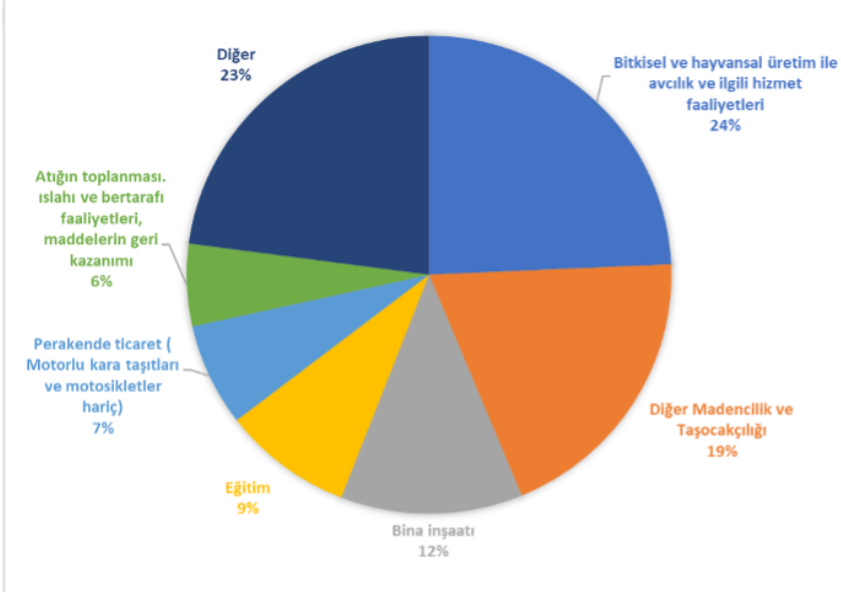
4a sigortalı çalışanlar arasında %24 oranı ile bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri, %19 oranı ile diğer madencilik ve taş ocakçılığı, 4b sigortalı çalışanlar arasında %27 sütü sağılan büyük baş hayvan yetiştiriciliği ve %26 karma çiftlik öne çıkmaktadır. Bilecik il genelinde 4c sigortalı çalışanlar sayısı incelendiğinde ise Yenipazar ilçesi %1 oranı ile diğer ilçelere göre 6. sırada, merkez ilçeye göre ise 7. sırada yer almaktadır.

Şekil 7. Yenipazar İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019)

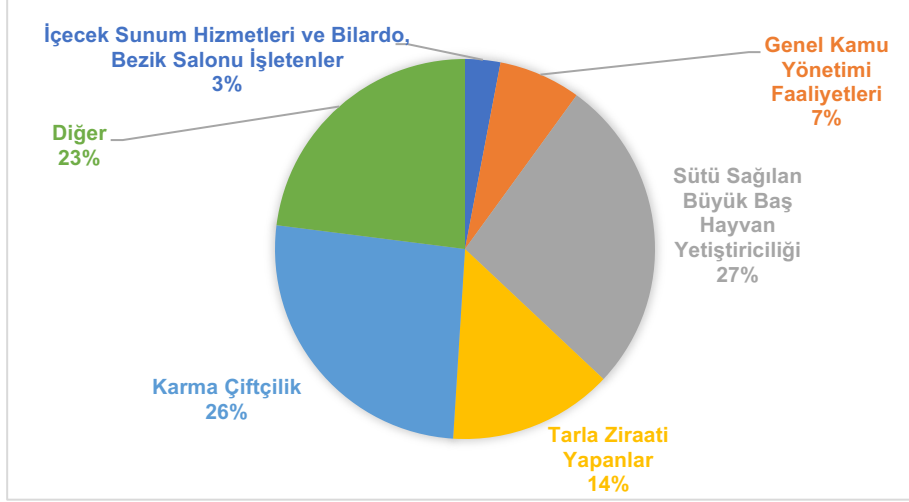
Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

Şekil 8. Yenipazar İlçesi 4A Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019)

Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

Şekil 9. Yenipazar İlçesi 4B Sigortalı Çalışanların Sektörel Dağılımı (2019)

Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

8.2. Tarım ve Hayvancılık

Tarım ve hayvancılık ilçe ekonomisinde en önemli payı oluşturmaktadır. En geniş tarımsal alanı tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanı oluşturmaktadır. Bu alanlarda başlıca buğday, ay çiçeği ve yem bitkileri yetiştirilmektedir. Hayvansal ürün üretimi anlamında Bilecik ve Bozüyük'ten sonra ilçe 3. sırada yer almaktadır. Hayvancılık yapabilecek mera alanları diğer ilçelere nazaran oldukça fazladır.

Tablo 4. Yenipazar İlçesi Tarım Alanları Dağılımı (2020)

Ürün Grubu	Birim	2016	2017	2018	2019	2020
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	Dekar	10.469	15.508	14.663	14.673	14.467
Nadas Alanı	Dekar	4.424	4.424	3.400	2.900	3.784
Sebze Alanı	Dekar	921	928	516	507	474
Süs Bitkileri Alanı	Dekar	0	0	0	0	0
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	Dekar	73.846	73.246	67.810	73.322	74.354
Örtü altı Tarım Alanı	Yüksek Tünel	5	4	4	4	4

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

İlçede en çok üretilen meyveler vişne, kiraz, badem, sofralık üzüm çekirdekli ve cevizdir. İlçede en çok üretilen sebzeler sofralık domates, karpuz, taze fasulye, kavun ve sofralık hıyardır. İlçede üretilen tarla bitkilerinde buğday, yulaf (yeşil ot), mısır(silaj), yonca (yeşil ot) ve arpadır.

Tablo 5. Yenipazar İlçesi 2016-2020 Yılları Arasında En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (Ton)

	2016	2017	2018	2019	2020
	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)
Meyveler					
Kiraz	1.361	1.681	1.669	1.669	1.683
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	1.520	874	1.477	1.199	1.382
Ceviz	198	211	173	271	361

Sofralık Zeytinler	144	263	254	255	267
Nar	81	83	80	79	80
Sebze	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)
Fasulye, Taze	1.866	1.853	1.852	1.995	2.043
Lahana (Beyaz)	1.048	952	952	1.156	1.197
Domates Sofralık	334	301	301	335	318
Bezelye, Taze	260	231	231	191	185
Hıyar Sofralık	110	95	95	97	88
Tarla Bitkileri	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	11.383	10.536	6.738	9.320	10.595
Yonca Yeşil Ot	2.813	3.300	2.805	2.730	2.685
Fiğ (Diğer)Yeşil Ot	2.000	3.000	2.400		2.295
Yulaf Yeşil Ot	1.920	1.280	1.280	2.120	2.240
Arpa (diğer)	2.690	2.605	1.703	2.491	2.134

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 6. Yenipazar İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2020)

Meyve Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı
Kiraz	753	0,10%
Badem	133	0,08%
Vişne	90	0,05%
Dut	29	0,04%
Ceviz	102	0,04%
Ayva	32	0,02%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 7. Yenipazar İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı (2020)

Sebze Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı
Bal Kabağı	50	0,05%
Fasulye, Taze	80	0,01%
Sarımsak Taze	4	0,01%
Soğan Taze	15	0,01%
Lahana (Beyaz)	35	0,01%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 8. Yenipazar İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı (2020)

Bitki Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı
Yonca Yeşil Ot	1.228	0,74%
Mısır Silaj	525	0,63%

Arpa diğer	7.920	0,21%
Ayçięeęi Tohumu (Çerezlik)	8.752	0,05%
Hayvan Pancarı	2.547	0,03%
Ayçięeęi Tohumu (Yaęlık)	5.200	0,03%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 9. Yenipazar İlçesi Hayvancılık Verileri (2020)

Hayvan Sayıları	Baş/Adet	Türkiye'deki Payı (%)
Ördek Ve Beç Tavuęu (Canlı)	231	0,041%
Kaz (Canlı)	296	0,022%
Büyük Baş	3.268	0,018%
Eşek	14	0,013%
Hindi	405	0,008%
Küçükbaş Hayvanlar	2.208	0,004%
Yumurta Tavuęu Sayısı	3.660	0,003%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 10. Yenipazar İlçesi Tarımsal Veriler (2019)

Tarımsal Veriler	Sayı
Toplam Çiftçi Sayısı	970
ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	830
ÇKS'ye Kayıtlı Olmayan Çiftçi Sayısı	140
Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Sayısı	2

Kaynak: (Bilecik Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 11. Yenipazar İlçesi Kalkınma Kooperatifleri (2019)

Yenipazar ve Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
1096 Sayılı Yenipazar Tarım Kredi Kooperatifi

Kaynak: (Bilecik Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 12. Yenipazar İlçesi Arıcılık Verileri (2020)

İşletme Sayısı	Eski Tip Kovan Sayısı	Yeni Tip Kovan Sayısı	Toplam Kovan Sayısı	Bal Üretimi (Ton)	Türkiye Payı (%)
7	0	478	478	6	0,006%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

¹ Çiftçi Kayıt Sistemi

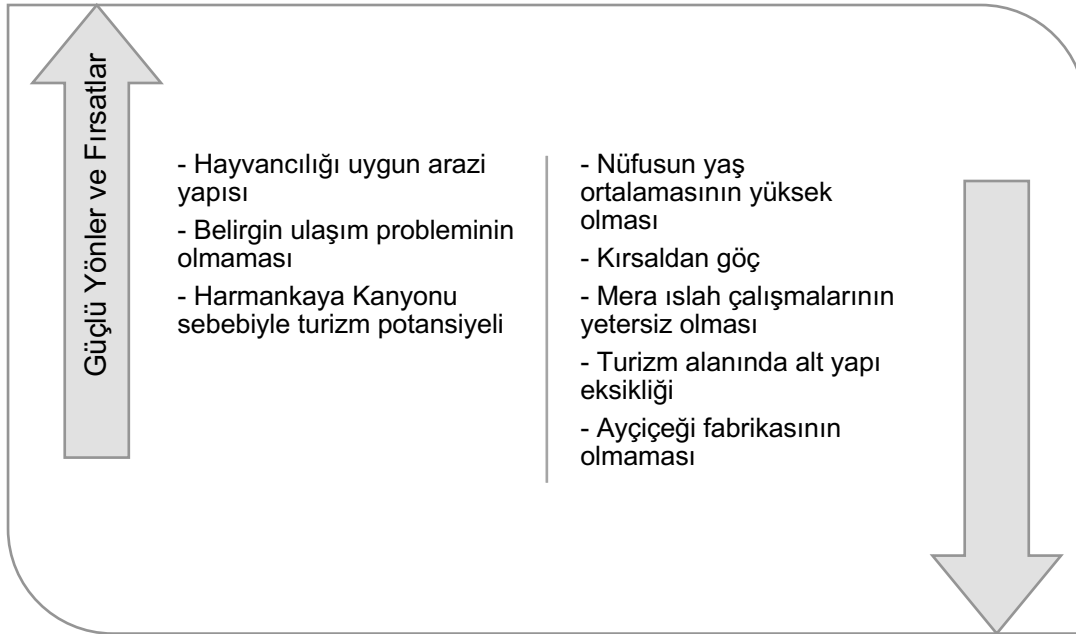
8.3. Sanayi

Yenipazar'da sanayi işletmesi oldukça azdır. Organize Sanayi Bölgesi olmadığı için firmalar ilçe girişinde ve ilçenin farklı yerlerinde konumlanmışlardır. Mermerin işlenmesine yönelik birkaç firma ve tavukçuluk yapan firmalar mevcuttur. Bölgede hayvancılık anlamında önemli potansiyel olduğu için hayvansal ürünleri işleyecek işletmeler kurulabilir.

Tablo 13. Yenipazar İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı

Firma sayısı	6
Kapasite raporu sayısı	7
Toplam çalışan sayısı	119
Toplam Açık Alan (m ²)	2.328.645
Toplam Kapalı Alan (m ²)	94.953

9. GZFT (Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit) Analizi

Güçlü Yönler ve Fırsatlar

- Arazi yapısı sebebiyle büyükbaş ve küçük baş hayvancılığa uygundur. İlçedeki hayvan varlığı sebebiyle daha önceki yıllarda hayvancılık ihtisas OSB bölgesi kurulması düşünülmüştür.
- Merkeze uzak olmasına rağmen karayolu düz olduğu için belirgin ulaşım problemi bulunmamaktadır.
- Harmankaya Kanyonu'nun olması sebebiyle turizm potansiyeli yüksektir.
- Karanlık Gökyüzü Parkı olmaya uygun gözlem alanları mevcuttur.

Zayıf Yönler ve Tehditler

- İlçe nüfusunun yaş ortalamasının yüksek olması sebebiyle sanayi gelişmemiştir.
- Kırsal nüfusun göç sebebiyle azalması sebebiyle hayvancılık potansiyeli olan bölgenin yeterince değerlendirilememektedir.
- Büyükbaş hayvancılığın daha karlı hale getirilmesi için mera ıslah çalışması yapılması gerekmektedir.
- Harmankaya kanyonu ve diğer doğal güzelliklerle ilgili altyapı ve ulaşım eksiklikleri turizmin gelişmesine engel olabilir.
- İlçede üretilmekte olan ayçiçeğini işleyen yağ fabrikası olmaması ürünün katma değerli satılmasına engel teşkil etmektedir.

10. SONUÇ

İlçe ziyaretlerinde yapılan görüşmeler ve resmi verilerden de anlaşıldığı üzere Yenipazar ilçe merkezi ve köylerinin nüfusu göç nedeniyle azalmaktadır. İlçe nüfusunun yaş ortalaması yüksektir. Çalışma çağındaki nüfus oranının en düşük olduğu ilçedir. Bu sebeple sanayi gelişim fırsatı bulamamıştır. Ancak ilçe özellikle hayvancılık anlamında önemli fırsatlar sunmaktadır. Arazilerin yapısı ve mera varlığı sebebiyle hem küçükbaş hem de büyükbaş yetiştirmeye uygundur. Hayvansal ürünlerin işlenmesine yönelik tesisleşmeyle birlikte ilçenin milli ekonomiye katkısı artacaktır.

El değmemiş tabiatı ve Harmankaya Kanyonu ilçenin önemli bir turizm değeridir. Kanyon macera tutkunlarının destinasyonunda olmakla birlikte özellikle merkezden uzak olması sebebiyle gökyüzü gözlemi içinde uygun ortam barındırmaktadır. Bölgedeki kırsal turizmin gökyüzü gözlem etkinlikleriyle desteklenmesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Bilecik İl Milli Eğitim Müdürlüğü. (2021).

Bilecik Tarım ve Orman Müdürlüğü. (2020).

Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. (2020).

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2021).

Sosyal Güvenlik Kurumu. (2020). Sigortalı ve İş Yeri İstatistikleri.

Tarım ve Orman Bakanlığı. (2020).

Türkiye İstatistik Kurumu. (2021).

Yer-Sis. (2021).

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi Gazi Bulvarı No:2
Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Binası Merkez/Bilecik

Tel: 0 224 211 13 27

Faks: 0 228 212 00 38

E-Posta: bilecik@bebka.org.tr

KEP Adresi: bebka@hs01.kep.tr

[@investinbilecik](https://twitter.com/investinbilecik)

[in](https://www.linkedin.com/company/bebka) /bebka

[▶](https://www.youtube.com/channel/UC...) /bebka

[@](https://www.instagram.com/tcbebka) /tcbebka

[f](https://www.facebook.com/tcbebka) /tcbebka

bebka.org.tr